

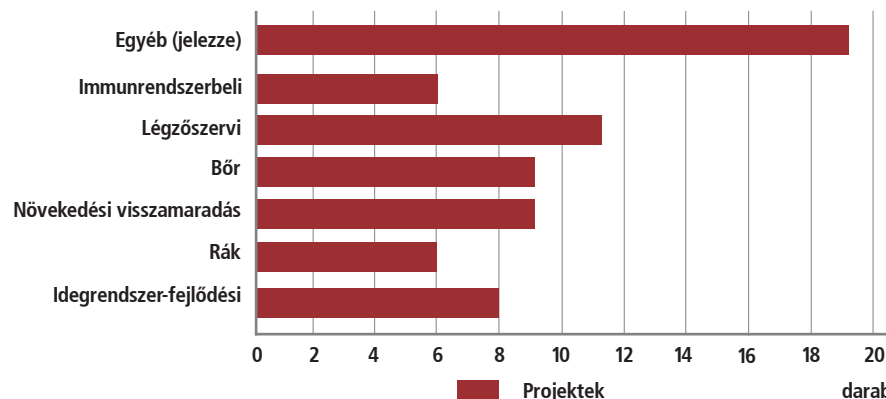
E-HULLADÉK ÉS A GYEREKEK

Az e-hulladék egészségre, különösen a gyermekek egészségére gyakorolt hatását igyekeztek első ízben feltérképezni az ENSZ keretén belül a közelmúltban.

Szomorú, de igaz: óriási az alulinformáltság, a tudáshiány az e-hulladékok és az azokban megtalálható mérgező anyagok kapcsolatáról. Miközben például a higanyt az emberi egészségre leginkább káros anyagok között tartják számon a válaszadók, ugyanők nem nevezték ennyire veszélyesnek az energiatakarékos izzókat, amelyek a higanyhulladék egyik legfőbb forrásának számítanak. Pedig nem akár kiköltötték ki az online kérdőívet. Járványügyi szakértők, gyerekegészségüggyel foglalkozók, az iparág képviselői, nem kormányközi szervezetek szakértői és politikacsinálók válaszolták meg a kérdéseket.

Az ENSZ Egyetem (United Nations University – UNU) és az Egészségügyi Világszervezet (World Health Organization – WHO) felmérése – amely az első volt a maga nemében – igen aktuális, hiszen egyre több elektromos és elektronikai eszközt használunk és dobunk ki, ám a bennük lévő értékes, valamilyen módon (tovább)hasznosítható anyagokra égetően szükségünk van. Különösen a fejlődő és az iparosodó országokban vált komoly jövedelemforrássá a réz vagy az arany és egyéb értékes anyagok visszanyerését célzó tevékenység. Ugyanakkor a primitív újrahasznosítási technológiák – mint a kábelek

KUTATÁSAI SORÁN MELY GYEREK-EGÉSZSÉGÜGYI HATÁSOKAT VEZETI VISSZA AZ E-HULLADÉK ÚJRAHASZNOSÍTÁSÁHOZ/FELDOLGOZÁSÁHOZ/SZÉTSZERELÉSÉHEZ?

Forrás: Az UNU és a WHO felmérése

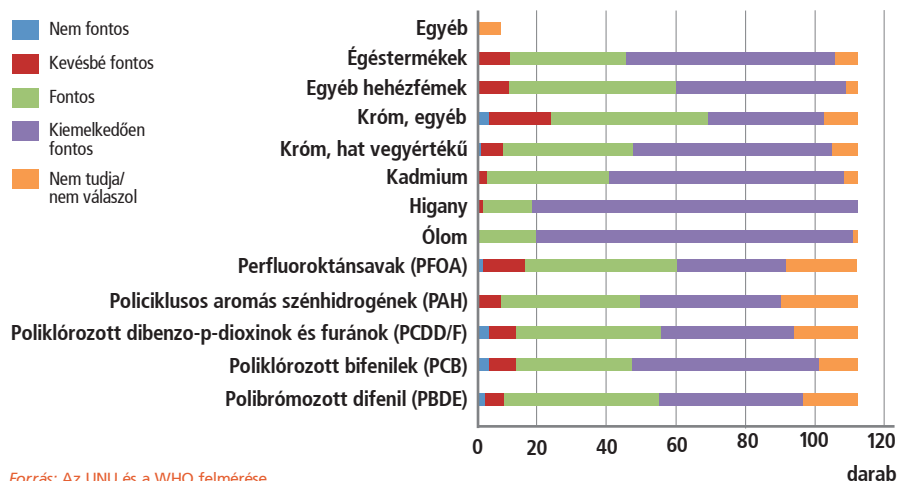
égetése a bennük lévő réz visszanyerése céljából – mind a felnőtt lakosságra, mind pedig a gyerekekre óriási veszélyeket rejtnek magukban. Az e-hulladékkal bánva közvetlen kapcsolatba kerülhetnek az emberek olyan káros anyagokkal, mint az ólom, a kadmium, a króm, az égésgátló anyagokként használt brómozott szerves vegyületek vagy poliklórozott bifenilek (PCB) – hívja fel a figyelmet a jelentéssel foglalkozó beszámoló. Ugyanígy a belélegzett felszabaduló mérgező gázok vagy a talajban, a víz-

ben és így az élelmiszerben felgyülemelő különbözőféle veszélyes anyagok az e-hulladék utóéletéhez (is) köthetők. De már a szétszerelés során is fokozott veszélynek lehetnek kitéve az emberek.

A gyerekek a még inkább veszélyeztetett csoportba tartoznak. Miután növekedésben vannak, az általuk beszívott levegő, az elfogyasztott étel és ital mennyisége sokkal nagyobb arányú, mint a felnőttek esetében – azaz ezzel a veszélynek való kitettségük is jelentősebb. Ráadásul szervezetük funkcionális rendszerei – mint az ideg-, az immun-, az emésztési vagy a reprodukciós rendszer – még fejlődésben vannak, s a mérgező anyagok megzavarhatják, meggátolhatják fejlődésüket, visszafordíthatatlan hatásokat okozva. Nagyon sok a veszélyeztetett gyerek, mivel nem biztonságos újrahasznosítási technikákat, technológiákat alkalmaznak gyakran otthonukban – nemegyszer ők maguk. És persze a környezetükben, a talajban, vízben, levegőben lévő, az e-hulladékokra visszavezethető káros anyagok is veszélyeztetik őket. Különösen igaz ez a szegényebb vidékeken, a fejlődő világban.

A jelentés megtalálható a <http://www.step-initiative.org/index.php/newsdetails/items/unu-and-who-release-findings-from-first-ever-global-survey-on-e-wastes-impact-on-child-health.html> weboldalon.

MELY ANYAGOKAT TARTJA AZ EMBERI EGÉSZSÉGRE LEGINKÁBB VESZÉLYESNEK KOCKÁZATBECSLÉSI SZEMPONTBÓL?

Forrás: Az UNU és a WHO felmérése